

Meditsiinidoktor Stanislav Liskmann

Mihkel Zilmer – TÜ biokeemia instituut

14. juunil 2006 kaitses Tartu Ülikooli arstiteaduskonna nõukogu ees doktoriväitekirja Stanislav Liskmann. Töö „Peri-implantsiumi kahjustused. Patogenees, diagnoos ja ravi: põletiku ja oksüdatiivse stressiga seotud aspektid“ („Peri-implant disease: pathogenesis, diagnosis and treatment in view of both inflammation and oxidative stress profiling“) valmis TÜ biokeemia instituudis (koostöös stomatoloogia kliinikuga) professor Mihkel Zilmeri, dotsent Tiit Vihalemma ja dotsent Olev Salumi juhendamisel. Töö oponentiks oli professor Peteris Apse Riia Meditsiiniakadeemia ortopeedilise stomatoloogia kateedrist. Oponent märkis korduvalt väga tunnustavalt, et tegemist on igati uue ja olulise alaga hambaraviteaduses. Töös kombineeriti biokeemilisi ja kliinilisi uuringuid leidmaks uusi diagnostilisi parameetreid patoloogiliste muutuste diagnoosimiseks hambaimplantaatide piirkonnas. Oponent rõhutas töömahuka uuringu väga head meetodilist taset ning toonitas, et saadud tulemused aitavad paremini mõista peri-implantsiumi haiguste patogeneesi ning kliinilise diagnostika küsimusi.

Stanislav Liskmanni dissertatsioon oli esitatud 4 originaalpublikatsiooni kokkuvõttena. Väitekirj käsitleb peri-implantsiumi põletikuliste kahjustuste patogeneesi, diagnostika ja ravi küsimusi oksüdatiivse stressi ja põletikuga seotud aspektidest. Doktoritöö üldeesmärgiks oli uurida põletiku ja oksüdatiivse stressi näitajaid peri-implantsiumi põletikuliste kahjustustega patsientidel selleks, et mõista nimetatud protsesside etioloogiat ja patogeneesi ning nüüdisajastada nimetatud haiguste diagnoosimist/ravi.

Uuring näitas, et peri-implantsiumi põletikuliste kahjustuste patogenees on seotud sügava oksüdatiivse stressiga. Indikatiivseteks diagnostilisteks markeriteks osutusid implantaaditaskuvedeliku müeloperoksüdaas ja sülje interleukiin-6 (IL-6) ja IL-10.

Stanislav Liskmann on sündinud 9. aprillil 1976 Peterburis. Keskkhariduse omandas ta Tartu 6. Keskkoolis ning Tartu Ülikooli arstiteaduskonna lõpetas hambaravi erialal 1999. aastal. Aastatel 1999–2000 läbis Stanislav Liskmann internatuuri Maxilla hambakliinikus. Aastatel 2000–2006 oli S. Liskmann Tartu Ülikooli biokeemia instituudi doktorant ning aastatel 2002–2005 Tartu Ülikooli stomatoloogia kliiniku restauratiivse hambaravi resident. S. Liskmann on täiendanud end implantoloogia alal Saksamaal ning osalenud Euroopa Osseointegratsiooni Assotsiatsiooni korraldatud konverentsidel. S. Liskmann on alates 1998. aastast läbi viinud praktikume ja seminare arstiteaduskonna hambaarstiteaduse osakonna üliõpilastele. S. Liskmannil on ilmunud neli teaduspublikatsiooni rahvusvahelistes eelretsenseeritavates ajakirjades. Oma uurimustulemusi on S. Liskmann tutvustanud Eesti Hambaarstide Päevade konverentsil.

mihkel.zilmer@ut.ee

Mai Roose **03.05.1940–21.07.2006**

Raske haigus viis meie hulgast tunnustatud neuroloogi dotsent Mai Roose.

Sündinud Saaremaal laevakapteni perekonnas, lõpetas ta 1958. a Kuressaare Keskkooli ja 1964. a TÜ arstiteaduskonna. Seejärel asus ta tööle Tartu Linna Polikliinikusse. Pärast 6aastast töötamist polikliiniku neuroloogina kutsuti ta 1971. a Tartu Ülikooli meditsiini kesklaborisse ajuveresoonte haiguste sektorisse nooreteaduriks, 1980. aastal muudeti kesklabor TÜ üld- ja molekulaarpatoloogia instituudiks ning Mai Roose oli seal aastatel 1982–1984 ajuvereringehaiguste laboratooriumi vanemteadur ning 1984–1992 ka selle labori juhataja vastutusrikkal kohal. 1993. a seoses ümberkorraldustega Tartu Ülikoolis sai ta TÜ närvikliiniku vanemteaduriks ning 1995. a valiti samas dotsendiks, kellena töötas pensioneerumiseni 2005. aastal. Edasi oli ta lepingulisel ametikohal.

Mai Roose kogu teaduslik tegevus oli seotud ennekõike ajuvereringehaiguste epidemioloogia ja aju ainevahetuse muutuste uurimisega raskete ajukahjustuste (insuldid, traumad) korral. Ka käsitles ta insuldi riskitegureid ning muid probleeme. Kokku avaldas ta üle 140 mitmesuguse teaduspublikatsiooni. Insuldi epidemioloogia uuringud võttis ta kokku oma kandidaaditöös „Insuldi epidemioloogia Eestis Tartus 1970–1973”, mida ta edukalt kaitses 1977. aastal. Sellesuunaline tegevus pani aluse Eestis esinevate mitmesuguste närvahaiguste esinemissageduste edasistele uuringutele TÜ närvikliinikus.

Tartu Ülikooli neuroloogidel ja neurokirurgidel oli aastatel 1974–1990 tihe koostöö Helsingi Ülikooli neuroloogide ja neurokirurgidega. Mai Roose osales nendes koostööprogrammides ja oli Soome kolleegidega ühiste ürituste ja teaduslike kontaktide aktiivne korraldaja. Kujunenud üheks kogenumaks insuldialase teadus- ja ravitöö korraldajaks Eestis, andis ta olulise panuse selle haigeterühma ravi tõhustamiseks. Tema algatusel võeti näiteks Eestis esimest korda kasutusele trombolüüs ajuinfarktide ravis. Huvipakkuvad olid ka Mai Roose poolt koostöös Norra neuroloogidega tehtud uuringud 1950. aastatel põetud lastehalvatuse jääk seisundite pikaajase jälgimise kohta.

Mai Roose oli tudengite poolt hinnatud õppejõud, kellel oli hea kontakt üliõpilastega, tema juhendamisel on tehtud arvukalt tudengite teadustöid.

Mai Roose perekonnas on arstlikud traditsioonid tugevad: kaks tema kolmest lapsest tegutsevad tunnustatud arstidena Tartus ja Tallinnas.

Meie mälestusse jääb Mai Roose kui südamlilik inimene, kes aktiivselt osales kõigis närvikliiniku ettevõtmistes ja kellel alati jätkus huvi kolleegidega arutada kõige mitmekesisemaid küsimusi.

TÜ närvikliiniku kolleegide nimel

Arvo Tikk